

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

การค้าสินค้าเกษตรในโลกภายหลังการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา

นักวิเคราะห์หามองว่า การฟื้นตัวของเศรษฐกิจจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาวะเศรษฐกิจถดถอย (Recession) เมื่อปี พ.ศ. 2551 - 2552

เขียนโดย Mike McGinnis

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) เมือง Indianola รัฐ Iowa รายงานสถานการณ์ในด้านต่างๆ ทั้ง นโยบายการค้าสินค้าเกษตรของสหรัฐฯ การผลักดันของจีนต่อระบบห่วงโซ่อุปทาน การเข้ามาในตลาดส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์ของบราซิลและยูเครน และการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าข้าวโพดและถั่วเหลืองของสหรัฐฯ ในตลาด

โดยที่นักวิเคราะห์ได้มีการสำรวจนโยบายและปัจจัยพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา

Mr. Joe Glauber จากสถาบัน International Food Policy Research Institute กล่าวว่า “เห็นได้อย่างชัดเจนถึงผลกระทบการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาที่มีต่อภาคการเกษตรของสหรัฐฯ และคาดว่าจะมีผลกระทบมากขึ้นในระยะยาว”

“โดยเห็นได้ว่าไวรัสดังกล่าวมีผลกระทบตรงต่อสุขภาพของแรงงานในฟาร์มและคนงานในโรงงานบรรจุเนื้อสูงชันอย่างมาก ระบบห่วงโซ่อุปทาน (Supply chains) เกิดการหยุดชะงักในบางส่วน เป็นผลทำให้ราคาขายปลีกปรับตัวสูงขึ้นแต่ผู้ผลิตได้รับผลตอบแทนที่ลดลง”

ทั้งนี้ Mr. Glauber ได้กล่าวเพิ่มเติมในการสัมมนาออนไลน์เมื่อเดือนพฤษภาคมว่า "เราจะได้เห็นการลดลงอย่างมากของการใช้เชื้อเพลิงยานยนต์ที่เคยมีการวางแผนการใช้ไว้ ซึ่งจะทำให้โรงงานเอทานอลต่างๆ ต้องปิดกิจการลง”

“แต่ก็หวังว่า การใช้น้ำมันเบนซินทั่วโลกจะเพิ่มมากขึ้นในปีนี้ หากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาลดลง ส่วนการซื้อน้ำมันเอทานอลของสหรัฐฯ เป็นเพียงสัญญาณซื้อจากประเทศต่างๆ อาทิ จีน เท่านั้น”

Mr. Glauber กล่าวเสริมว่า “การผลิตน้ำมันเอทานอลในสหรัฐฯ จะกลับมาอีกครั้งเมื่อการใช้น้ำมันเบนซินในประเทศฟื้นตัวขึ้น”

"และเมื่อการหยุดชะงัก (Disruptions) อันเป็นผลมาจากไวรัสโคโรนาจบลง การค้าของโลกน่าจะกลับมา ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง พวกเราจะเห็นความต้องการของสหรัฐฯ ในเรื่องการใช้น้ำมันสำหรับยานยนต์ที่คาดว่าจะมีการใช้ประมาณ 1.3 แสนล้านแกลลอน และเมื่อนั้นเราจะเห็นการผลิตน้ำมันเอทานอลกลับมาอีกครั้ง แต่นั่นก็จะมีปัญหาใหญ่เรื่องการขาดแคลนข้าวโพด (Corn) เนื่องจากนำผลผลิตไปผลิตน้ำมันเอทานอลแทนตามมาอีกทาง" Mr. Glauber กล่าว

นอกจากนี้ Mr. Glauber ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ไวรัสโคโรนาจะทำให้เกิดผลกระทบต่อรายได้เช่นกัน

โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) ของสหรัฐฯ ปี พ.ศ. 2563 จะลดลงร้อยละ 6 และร้อยละ 4.7 ในปี พ.ศ. 2564

Mr. Glauber กล่าวว่า “ในเรื่องการค้าของโลก ถ้าประวัติศาสตร์บอกเราได้ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับอนาคต ช่วงวิกฤตการณ์เงินปี พ.ศ. 2551 บอกให้เราทราบว่าผลิตภัณฑ์การเกษตรมีราคาดีกว่าเชื้อเพลิง ผลิตภัณฑ์เหมืองแร่ และภาคการผลิต”

การฟื้นตัวอาจมีความคล้ายคลึงกับวิกฤตการณ์สภาวะเศรษฐกิจถดถอยในปี พ.ศ. 2551-2552 Mr. Glauber กล่าว

โดยในช่วงวิกฤตปี 2551 มูลค่าสินค้าเกษตรลดลง ร้อยละ 12.1 และปริมาณลดลง ร้อยละ 1.8 ขณะที่น้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์เหมืองแร่มีมูลค่าลดลง ร้อยละ 35 ส่วนภาคการผลิตลดลง ร้อยละ 19.9

ทั้งนี้ ผลกระทบของไวรัสโคโรนาต่อการค้าของโลกในปี พ.ศ. 2563 จะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับรูปแบบของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ

จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization – WHO) หากเศรษฐกิจมีการฟื้นตัวในรูปแบบของ V-shape ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอาจลดลง เพียงร้อยละ 6.5 เมื่อเทียบการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในรูปแบบของ U-shape ที่จะลดลงถึง ร้อยละ 11.2 (มีคนอยู่ที่บ้านเป็นระยะเวลา 6 เดือน) และหากฟื้นตัวในรูปแบบ L-shape จะสูญเสียร้อยละ 12.7 (มีคนอยู่ที่บ้านเป็นระยะเวลา 12 เดือน)

ขณะนี้ ยังมีความท้าทายและปัญหาอื่นๆ ที่ค้างอยู่และได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส

โดย Mr. Glauber กล่าวว่า "ถ้าไม่ใช่เรื่องไวรัสโคโรนา เราอาจแก้ไขปัญหาและความท้าทายเหล่านี้ได้ในช่วงนี้"

"เรามีข้อตกลง North American Free Trade Agreement - NAFTA ใหม่ ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศระหว่าง สหรัฐฯ เม็กซิโก และแคนาดา (United States–Mexico–Canada Agreement - USMCA)

ที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้วันที่ 1 กรกฎาคม โดยมีหลายคนถามว่าจะสามารถถอดถอนได้หรือไม่ (โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอากาศยานยนต์) ขณะที่บริษัทต่างๆ ของสหรัฐฯ กำลังต่อสู้กับปัญหาด้านการนำเข้าอุปทาน (อะไหล่รถยนต์ : ผู้แปล) จากประเทศเหล่านั้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ของทำเนียบขาวระบุว่าพวกเขาจะดำเนินการแก้ไขในประเด็นดังกล่าวอยู่"

นอกจากนี้ ข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน กำลังเผชิญกับอุปสรรคและจากปัญหาไวรัสโคโรนา Mr. Glauber ไม่คิดว่าจีนจะสามารถบรรลุข้อตกลงระยะที่ 1 ในการซื้อสินค้าเกษตรของสหรัฐฯ ได้

“ขณะที่ข้อตกลงระยะที่ 2 น่าจะมีประเด็นปัญหาแบบเดียวกันนี้ โดยนำไปสู่สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนมาแล้วนั่นคือ เรื่องปัญหาทรัพย์สินทางปัญญา เรื่องปัญหาด้านธุรกิจและการค้า ผมจึงเชื่อว่ามีหลายคนที่ไม่เชื่อว่าการหารือระยะที่ 2 นี้จะเกิดขึ้นได้ก่อนการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ”

นอกจากนี้ ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างสหรัฐฯ กับญี่ปุ่น ซึ่งต้องมีการเจรจาในระยะที่ 2 ผู้ผลิตข้าวและผู้ผลิตผลิตภัณฑ์นมของสหรัฐฯ ก็ต้องการให้รวมสินค้าของตนไว้ในข้อตกลงในระยะที่ 2 นี้ด้วย

ขณะที่ สหรัฐฯ ยังมีเจรจากับสหภาพยุโรปเรื่องการค้าสินค้าเกษตรที่ยังไม่มีข้อยุติอีกด้วย

สุดท้าย Mr. Glauber ได้กล่าวว่า "ผมจึงยังไม่เห็นทางที่เรื่องเหล่านี้จะประสบความสำเร็จได้ก่อนภายในปีนี้หากเชื้อไวรัสโคโรนายังคงระบาดอยู่"

อ้างอิง

<https://www.agriculture.com/news/business/ag-trade-in-a-post-coronavirus-world>

เรียบเรียงโดย สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

ณ วันที่ 22 มิ.ย. 2563